

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Διδακτική της Πληροφορικής

Ενότητα 2: Οργάνωση και Σχεδίαση Μαθήματος

Μ. Γρηγοριάδου, Α. Γόγουλου, Ε. Γουλή

Σχολή Θετικών Επιστημών

Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών

Διδασκαλία

Διακρίνεται σε:

- *φυσική*: συντελείται ασυνείδητα, ευκαιριακά και οπουδήποτε εκτός σχολείου
- *συστηματική*: είναι ενσυνείδητη, μεθοδικά οργανωμένη και συντελείται στο σχολείο
 - θέτει στόχους σύμφωνα με τις ανάγκες του μαθητή και της κοινωνίας
 - χρησιμοποιεί μεθοδολογικά σχήματα και στρατηγικές, λαμβάνοντας υπόψη τους μαθητές, το γνωστικό αντικείμενο και το περιβάλλον της τάξης
 - αξιολογεί με έγκυρα και αντικειμενικά κριτήρια το βαθμό επίτευξης των στόχων
 - εμπειρέχει στοιχεία της δημιουργίας και της προσωπικής σύλληψης του εκπαιδευτικού

Διδακτικός Σχεδιασμός ή Προγραμματισμός της Διδασκαλίας

- αφορά στις προδιδακτικές δραστηριότητες του εκπαιδευτικού
- λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με τη μορφή και το περιεχόμενο της διδασκαλίας
- καθορίζεται η ακολουθία των διδακτικών ενεργειών που πρέπει να πραγματοποιηθούν σε ένα μάθημα

Γιατί είναι απαραίτητος ο προγραμματισμός της διδασκαλίας;

- μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα της διδασκαλίας ενός θέματος σε περιορισμένα χρονικά όρια
- βοηθά τον εκπαιδευτικό να φανταστεί εκ των προτέρων την εξελικτική διαδικασία της διδασκαλίας
- δίνει αίσθημα ασφάλειας και αυτοπεποίθησης στον εκπαιδευτικό και διευκολύνει τον αυτο-έλεγχό του
- βοηθά στην έγκαιρη πρόβλεψη των προβλημάτων
- συμβάλλει στην εξοικονόμηση χρόνου
- προσανατολίζει τον εκπαιδευτικό στο μαθησιακό έργο που πρέπει να επιτευχθεί
- αποκαλύπτει τις παιδευτικές δυνατότητες του περιεχομένου που πρόκειται να διδαχτεί

Προγραμματισμός Διδασκαλίας

- Μακροπρόθεσμος
- Μεσοπρόθεσμος
- Εβδομαδιαίος
- **Ωριαίος** ⇒ **Αποκλειστικό έργο του εκπαιδευτικού**
 - προσδιορισμός και η ανάλυση των εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών
 - διατύπωση των διδακτικών στόχων
 - επιλογή των στρατηγικών και των τεχνικών υλοποίησης της διδασκαλίας
 - διαδικασίες της αξιολόγησης

(Ματσαγγούρας 2001; Τριλιανός 2004)

Προσδιορισμός & Ανάλυση Εκπαιδευτικών Αναγκών

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να συνυπολογίσει:

- τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μαθητών, όπως
 - μαθησιακά ενδιαφέροντα
 - στυλ μάθησης
 - **πρότερη γνώση**
 - **τυχόν εσφαλμένες αντιλήψεις ή ελλειπίες γνώσεις**
 - εσωτερική παρώθηση (κίνητρα)
 - ηλικία
 - φύλο
 - πολιτιστικό και γλωσσικό υπόβαθρο
- τις διαφορετικές ικανότητες και προσδοκίες κάθε μαθητή
- τις δυνατότητες και το ρυθμό μάθησης των μαθητών ως ομάδα

Προκαταρκτική
Αξιολόγηση υπό τη
μορφή γραπτής
δοκιμασίας ή
προφορικών ερωτήσεων

Διδακτική Στοχοθεσία

Οι διδακτικοί στόχοι

- αφορούν στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα
- πρέπει να προσδιορίζουν:
 - τι επιδιώκεται να πετύχουν οι μαθητές
 - τι αναμένεται να μπορούν να «κάνουν» οι μαθητές
 - τι χρειάζεται να γνωρίζουν οι μαθητές προκειμένου να επιτελέσουν τις διδακτικές δραστηριότητες
- πρέπει να ...
 - γνωστοποιούνται στους μαθητές
 - καθορίζονται με ακρίβεια και σαφήνεια και το ύφος να είναι φιλικό
 - περιγράφονται με σύντομο τρόπο
- μπορεί να καθορίζονται από τον εκπαιδευτικό μαζί με τους μαθητές

Μοντέλα Διδακτικών Στόχων

- **Το μοντέλο των αντικειμενικών στόχων:**
 - περιγράφουν συμπεριφορές των μαθητών, οι οποίες είναι μετρήσιμες και επαληθεύσιμες
 - πρέπει να καθορίζονται οι συνθήκες, οι προϋποθέσεις και ο βαθμός επάρκειας του στόχου
- **Το μοντέλο των γενικευμένων στόχων:**
 - διατύπωση γενικών θεματικών στόχων
- **Το συνδυαστικό μοντέλο:**
 - διατύπωση γενικού εκπαιδευτικού σκοπού με τη μορφή των γενικευμένων στόχων διδασκαλίας
 - εξειδίκευση του γενικού στόχου σε επιμέρους με τη μορφή αντικειμενικών στόχων

Το μοντέλο των αντικειμενικών στόχων

- ❑ για τη διατύπωση των στόχων προτείνεται μόνο η **χρήση ρημάτων που περιγράφουν παρατηρήσιμη και μετρήσιμη συμπεριφορά των μαθητών** (π.χ. περιγράψω, επιλέγω, χρησιμοποιώ, διακρίνω), ενώ *ρήματα όπως μαθαίνω, γνωρίζω, συνειδητοποιώ είναι ακατάλληλα για τη διατύπωση στόχων*
- ❑ για να είναι πλήρης η διατύπωση ενός στόχου, εκτός από τη συμπεριφορά θα πρέπει να καθορίζονται **οι συνθήκες και οι προϋποθέσεις** κάτω από τις οποίες αναμένεται να εκδηλωθεί η συμπεριφορά, καθώς και **το κριτήριο επίτευξης του στόχου** (βαθμός επάρκειας)

Παραδείγματα

Διδασκαλία της Δομής Επανάληψης στον Προγραμματισμό

- Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι μαθητές θα είναι σε θέση όταν τους δίνεται η περιγραφή ενός προβλήματος (συνθήκη) να αναγνωρίζουν αν για τη λύση του πρέπει να χρησιμοποιηθεί επαναληπτική εντολή (συμπεριφορά).

Το μοντέλο των γενικευμένων στόχων

Διδασκαλία της Δομής Επανάληψης στον Προγραμματισμό

Γενικός σκοπός:

- *Να εξοικειωθούν οι μαθητές με τη δομή επανάληψης.*

Το συνδυαστικό μοντέλο

- ❑ **Διατύπωση γενικού σκοπού** με χρήση ρημάτων όπως κατανοήσουν, μάθουν, γνωρίζουν, κατακτήσουν, εκτιμήσουν - γενική αναφορά του τι πρόκειται να μάθει ο μαθητής
- ❑ **Ανάλυση του γενικού σκοπού σε αντικειμενικούς διδακτικούς στόχους** (προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα) - σαφής και συγκεκριμένη περιγραφή του τι θα είναι ικανός να κάνει ο μαθητής

Τρεις κατηγορίες στόχων:

- 1. στόχοι που αφορούν σε γνώσεις:** αναγνωρίζω, διακρίνω, ερμηνεύω, περιγράφω, ορίζω, απαριθμώ, επιλέγω, κατατάσσω, συγκρίνω, συσχετίζω,
- 2. στόχοι που αφορούν σε ικανότητες:** επιδεικνύω, κατασκευάζω, μετατρέπω, μετρώ, συντάσσω, σχεδιάζω, υπολογίζω, διορθώνω, ελέγχω, επαληθεύω, επιλύω, εφαρμόζω, χρησιμοποιώ, και
- 3. στόχοι που αφορούν σε στάσεις (αξίες):** αποδέχομαι, εκτιμώ, απορρίπτω, αμφισβητώ, διερωτώμαι, ενθαρρύνω, παροτρύνω, προτιμώ, υιοθετώ, υποκινώ, υποστηρίζω

Παραδείγματα

Διδασκαλία της Δομής Επανάληψης στον Προγραμματισμό

□ Γενικός σκοπός

Να εξοικειωθούν οι μαθητές με τη δομή επανάληψης.

□ Ειδικοί διδακτικοί στόχοι-Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι μαθητές θα είναι σε θέση:

- όταν τους δίνεται η περιγραφή ενός προβλήματος (συνθήκη) να αναγνωρίζουν αν για τη λύση του πρέπει να χρησιμοποιηθεί επαναληπτική εντολή (συμπεριφορά)
- όταν τους δίνεται η περιγραφή ενός προβλήματος που απαιτεί τη χρήση επαναληπτικής δομής και τους ζητείται η ανάπτυξη προγράμματος για την επίλυσή του (συνθήκη) να χρησιμοποιούν (συμπεριφορά) ορθά (βαθμός επάρκειας) την επαναληπτική εντολή στο πρόγραμμα που θα δημιουργήσουν
- όταν τους δίνεται η περιγραφή ενός προβλήματος που απαιτεί τη χρήση επαναληπτικής δομής (συνθήκη) να επιλέγουν (συμπεριφορά) την καταλληλότερη από τις τρεις επαναληπτικές εντολές (βαθμός επάρκειας)

Συνοψίζοντας

1ο βήμα: κάνουμε ξεκάθαρη την **τελική συμπεριφορά** που θέλουμε να έχουν οι μαθητές μας

2ο βήμα: κάνουμε ξεκάθαρες τις **συνθήκες** κάτω από τις οποίες οι μαθητές θα επιδεικνύουν την επιθυμητή συμπεριφορά

3ο βήμα: κάνουμε ξεκάθαρα τα **κριτήρια αξιολόγησης** (ποιοτικά ή ποσοτικά) της επιθυμητής συμπεριφοράς ή του αποτελέσματος/παραγόμενου αυτής

Συνοψίζοντας

Για τη διατύπωση των διδακτικών/μαθησιακών στόχων

να αποφεύγονται τα ρήματα όπως:

καταλάβετε, γνωρίσετε, αφομοιώσετε, αντιληφθείτε, εκτιμήσετε, συνειδητοποιήσετε, έχετε μια σφαιρική εικόνα, πιστέψετε και

να προτιμούνται τα ρήματα όπως:

αναφέρετε, περιγράψετε, δώστε παραδείγματα, προτείνετε εσείς, εξηγήσετε, επιλέξτε, διακρίνετε μεταξύ, συγκρίνετε, αποδείξτε, αναλύσετε, κατασκευάσετε, σχεδιάσετε, κάνετε, ...

Συνοψίζοντας

Οι διδακτικοί/μαθησιακοί στόχοι πρέπει να περιγράφουν με όσο το δυνατόν σαφέστερο και ακριβή τρόπο αυτό που θα μπορεί να κάνει ο μαθητής έτσι ώστε αυτός να μπορεί να εκτιμήσει το επίπεδο των ικανοτήτων που αποκτά π.χ.

Αντί να γράψουμε: «Οι μαθητές θα είναι σε θέση να αναφέρουν παραδείγματα....., να κατασκευάζουν....., να προτείνουν λόγους για τους οποίους»

θα ήταν καλύτερο να διατυπώσουμε τους στόχους ως εξής:

«Μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας θα μπορείτε να αναφέρετε πέντε παραδείγματα....., να κατασκευάσετε μέσα σε 1 ώρα....., να προτείνετε τουλάχιστον 3 λόγους για τους οποίους».

Συνοψίζοντας

Ενδεικτικά ρήματα για τη διατύπωση Στόχων Διδασκαλίας

Στόχοι που αφορούν γνώσεις	Στόχοι που αφορούν δεξιότητες	Στόχοι που αφορούν στάσεις
Αναγνωρίζω, απαριθμώ, αντιπαραθέτω, διαχωρίζω, επιλέγω, εξηγώ, κατατάσσω, κατηγοριοποιώ, κατονομάζω, περιγράφω, προσδιορίζω, συγκρίνω, συσχετίζω, ταξινομώ, συντάσσω	Αποδεικνύω, επιλύω διορθώνω, εφαρμόζω, ελέγχω, θέτω, επαληθεύω, επεξηγώ, σχεδιάζω, συμπληρώνω, χρησιμοποιώ, επιλέγω, οργανώνω, επιδεικνύω	Αμφισβητώ, εφαρμόζω, αποδέχομαι, παροτρύνω, απορρίπτω, προτιμώ, υιοθετώ, υποκινώ, υποστηρίζω, ενθαρρύνω, εκτιμώ, διερρωτώμαι, αρνούμαι

Δραστηριότητα

Στο Πρόγραμμα Σπουδών για τις ΤΠΕ στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, στην ενότητα ‘Βασικές έννοιες ΤΠΕ’ για τη Β’ τάξη Γυμνασίου, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι εξής έννοιες: **Το εσωτερικό του υπολογιστή, Επεξεργαστής, Κύρια μνήμη, Μητρική πλακέτα, Θύρες επέκτασης.**

Ένας υποψήφιος εκπαιδευτικός καθόρισε τους εξής στόχους:

- Ο μαθητής να κατανοήσει τη λειτουργία της μνήμης στο υπολογιστικό σύστημα ως μέσο προσωρινής αποθήκευσης
- Ο μαθητής να αξιολογεί τα χαρακτηριστικά του επεξεργαστή και της κύριας μνήμης

A) Να αξιολογήσετε ως προς την ορθότητα διατύπωσης, τους δύο παραπάνω στόχους και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας

B) Να διατυπώσετε 2 νέους στόχους λαμβάνοντας υπόψη τις έννοιες που θα διδαχθούν

Σχεδιασμός Περιεχομένου & Μεθοδολογίας

Σε ποιες ενέργειες πρέπει να προβεί ο εκπαιδευτικός ώστε να σχεδιάσει το περιεχόμενο και τη μεθοδολογία της διδασκαλίας του;

- επιλογή κατάλληλων στρατηγικών ή τεχνικών διδασκαλίας
- οργάνωση της τάξης ανάλογα με την στρατηγική ή τεχνική διδασκαλίας που έχει επιλεγθεί
- καθορισμός των διδακτικο-μαθησιακών δραστηριοτήτων, της αλληλουχίας τους και του χρονοπρογραμματισμού τους
- δημιουργία κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού
- επιλογή εποπτικών και διδακτικών μέσων
- αξιολόγηση της μάθησης που επιτεύχθηκε στο πλαίσιο της διδασκαλίας

Σχεδιασμός Περιεχομένου & Μεθοδολογίας: Σχέδιο ή Πλάνο ή Σενάριο Μαθήματος (II)

Ενδεικτικοί άξονες για το σχεδιασμό ενός σεναρίου/σχεδίου μαθήματος:

- Αντικείμενο Διδασκαλίας
- Βαθμίδα/Τάξη
- Εκπαιδευτικές Ανάγκες
- Γνωστικό Υπόβαθρο μαθητών
- Γενικός Εκπαιδευτικός Σκοπός του μαθήματος
- Αντικειμενικοί ή Ειδικοί στόχοι μαθήματος (προσδοκώμενα αποτελέσματα)
- Διδακτικές Τεχνικές/Προσεγγίσεις
- Χρονοπρογραμματισμός Διδασκαλίας
- Εποπτικά και Διδακτικά μέσα
- Διαδικασία & Πλαίσιο Χρησιμοποίησης των Διδακτικών Τεχνικών/Προσεγγίσεων
- Εργασίες για το σπίτι
- Πλαίσιο Αξιολόγησης των μαθητών
- Συνοπτικό Σχεδιάγραμμα Μαθήματος: Διάγραμμα που παρουσιάζονται οι φάσεις της διδασκαλίας και οι διδακτικο-μαθησιακές δραστηριότητες

Διδακτικές Τεχνικές (Τεχνικές Διδασκαλίας)

- αφορά στο παιδαγωγικό «εργαλείο» που αξιοποιείται στο πλαίσιο των διδακτικο-μαθησιακών δραστηριοτήτων
- χαρακτηρίζουν τη διδακτική μορφή της διδασκαλίας
- πρέπει να χρησιμοποιούνται εναλλακτικά ανάλογα με τους διδακτικούς στόχους, τις συνθήκες, τις απαιτήσεις και τις ανάγκες των μαθητών

Τεχνικές Διδασκαλίας

- Εισήγηση ή Διάλεξη ή Μονολογική Παρουσίαση
- Συζήτηση ή Διάλογος
- Ερωταποκρίσεις
- Χιονοστιβάδα
- Καταιγισμός Ιδεών
- Επίδειξη
- Πρακτική άσκηση
- Ομάδες Εργασίας
- Παιχνίδι ρόλων
- Μελέτη Περίπτωσης
- Εννοιολογική Χαρτογράφηση & Εννοιολογικός Χάρτης

Ποιες από τις παραπάνω τεχνικές έχετε βιώσει;

Παιχνίδι Ρόλων

- ομάδα μαθητών αναλαμβάνει την αναπαράσταση μιας λειτουργίας ή ενός γεγονότος
- συνδυάζει την ενεργητική συμμετοχή με τη συνεργατική και βιωματική μάθηση

Η εφαρμογή περιλαμβάνει τρία στάδια:

- *Προετοιμασία της δραστηριότητας:*

- καθορισμός διδακτικών στόχων
- ποιος θα είναι ο ρόλος του εκπαιδευτικού
- πόσος χρόνος θα διατεθεί για το παιχνίδι
- ποιος χώρος θα χρησιμοποιηθεί
- γενικό πλαίσιο της δραστηριότητας
- ειδικοί ρόλοι των μαθητών
- αναλυτικές οδηγίες για κάθε ρόλο καθώς και για το πλαίσιο διεξαγωγής της δραστηριότητας

- *Εκτέλεση της δραστηριότητας:*

- παρουσίαση του πλαισίου μέσα στο οποίο θα διεξαχθεί η δραστηριότητα
- ανάθεση ρόλων σε συγκεκριμένους μαθητές, εθελοντική συμμετοχή μαθητών

- *Συζήτηση και αξιολόγηση της δραστηριότητας:*

- μπορεί να πραγματοποιηθεί με ερωτήσεις ή με ένα κατάλληλο φύλλο εργασίας

Μελέτη Περίπτωσης

- Μια περίπτωση είναι ένα πραγματικό ή υποθετικό παράδειγμα που αντανακλά μια ευρύτερη κατάσταση
- **Μελέτη Περίπτωσης ως πρόβλημα προς επίλυση:**
 - σχεδιασμός κατάλληλων καθοδηγητικών ερωτημάτων για την ανάλυση και την επεξεργασία του προβλήματος που παρουσιάζει η περίπτωση
 - συνήθως εκπονούνται στο πλαίσιο ομάδων εργασίας και στη συνέχεια πραγματοποιείται στην τάξη συζήτηση των απαντήσεων των ομάδων
- **Περίπτωση ως παράδειγμα αναφοράς:** περιλαμβάνει
 - την περιγραφή του προβλήματος
 - τη λύση κάποιου ειδικού
 - τα βήματα που ακολούθησε ο ειδικός για να λύσει το πρόβλημα
 - την εξήγηση των βημάτων αυτών
 - το τελικό αποτέλεσμα

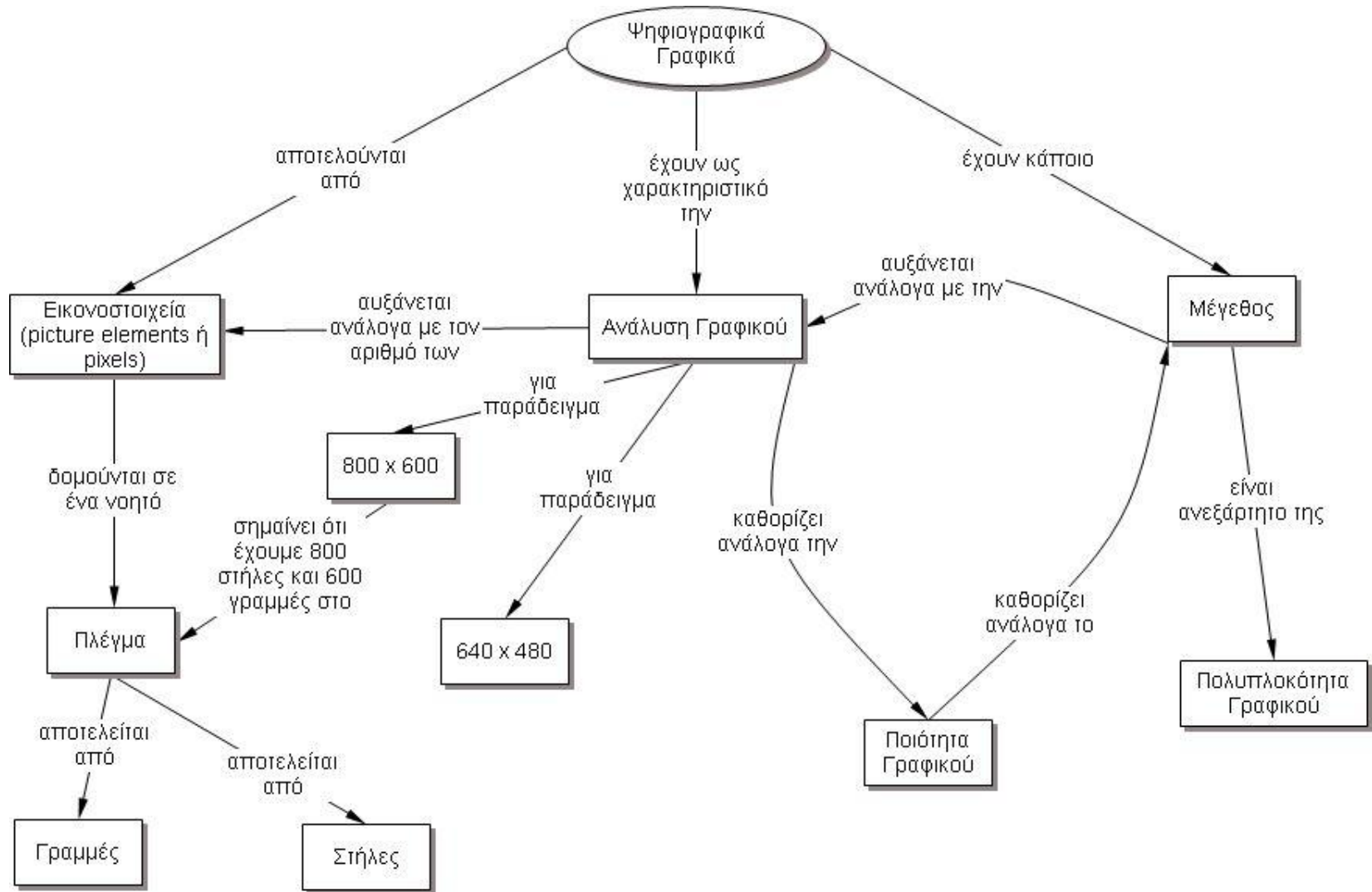

Εννοιολογική Χαρτογράφηση & Εννοιολογικός Χάρτης (ΕΧ)

- Αναπτύχθηκε από τον J. Novak ο οποίος βασίστηκε στη θεωρία της μάθησης με νόημα (meaningful learning) του Ausubel
- Βασικά συστατικά στοιχεία του ΕΧ:
 - Οι **κόμβοι** αναπαριστούν τις έννοιες (αντικείμενα ή γεγονότα) και κάθε κόμβος έχει μια ετικέτα
 - Οι **σύνδεσμοι** προσδιορίζουν τις σχέσεις μεταξύ των εννοιών περιγράφοντας πώς μια έννοια συνδέεται με μια άλλη
 - **Κεντρική έννοια**: η βασική έννοια που περιγράφεται από τις έννοιες στις οποίες αναλύεται (συνήθως απεικονίζεται στην κορυφή του χάρτη)
 - Η τριάδα **Έννοια-Σύνδεσμος-Έννοια** δημιουργεί μια **πρόταση**
π.χ. **Χωρητικότητα** - έχει βασική μονάδα μέτρησης - **Byte**
- Η διαδικασία κατασκευής ενός χάρτη καλείται **εννοιολογική χαρτογράφηση**

Εννοιολογικός Χάρτης: Παράδειγμα

Εκπαιδευτική Αξιολόγηση

Εκπαιδευτική Αξιολόγηση: Πώς ορίζεται...

- Η εκπαιδευτική αξιολόγηση (educational assessment) αποτελείται από ένα σύνολο επιμέρους συστηματικών και οργανωμένων διαδικασιών που αποσκοπούν στον προσδιορισμό και στην αποτίμηση της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας, του εκπαιδευτικού, των μαθητών, του αναλυτικού προγράμματος και του σχολικού συστήματος
- Όσον αφορά τους μαθητές ...
είναι η διαδικασία εξαγωγής συμπερασμάτων σχετικών με το «**τι γνωρίζουν οι μαθητές**» βάσει ενδείξεων που απορρέουν από την παρατήρηση αυτών που «**λένε**» και «**κάνουν**» σε επιλεγμένες καταστάσεις

Εκπαιδευτική Αξιολόγηση: Τάσεις ... (I)

- **Αξιολόγηση της μάθησης (assessment of learning) ή «Παιδεία των γραπτών εξετάσεων υπό τη μορφή τεστ» (testing culture)**
 - Στόχος
 - ο έλεγχος των βασικών γνώσεων, η βαθμολογία και η ταξινόμηση
 - αξιολόγηση του τελικού προϊόντος, χωρίς να δίνεται σημασία στη διαδικασία
 - Χαρακτηριστικά
 - η διδασκαλία και η αξιολόγηση αποτελούν ξεχωριστές δραστηριότητες
 - «αν» γνωρίζουν, καταλαβαίνουν, ή είναι ικανοί να κάνουν
 - τείνει να ενθαρρύνει την απομνημόνευση, τη μηχανική μάθηση και την καθοδηγούμενη από την αξιολόγηση διδασκαλία
 - τα περισσότερα ερωτήματα αξιολόγησης έχουν τη μορφή επιλογής, εξετάζοντας αποσπασματικές έννοιες του γνωστικού αντικείμενου και αξιολογώντας χαμηλούς γνωστικούς στόχους (ανάκληση και κατανόηση)

Εκπαιδευτική Αξιολόγηση: Τάσεις ... (II)

- Αξιολόγηση για τη μάθηση ή η αξιολόγηση ως εργαλείο μάθησης (assessment for learning) ή «Παιδεία της αξιολόγησης» (assessment culture)

– Στόχος

- η ενσωμάτωση της αξιολόγησης στην καθημερινή διδακτική του μαθήματος
- η ενθάρρυνση και η υποκίνηση της μάθησης μέσω της αξιολόγησης
- η εκπαίδευση των μαθητών και η βελτίωση της απόδοσης και του έργου τους
- η ενεργή συμμετοχή των μαθητών σε αυτή τη διαδικασία

– Χαρακτηριστικά

- δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενοποίηση της διδασκαλίας και της αξιολόγησης
- η αξιολόγηση αποκτά ένα διδακτικό χαρακτήρα, συμβάλλοντας στην οργάνωση και ρύθμιση της διδακτικής πράξης
- αξιολογείται τόσο το τελικό προϊόν όσο και η διαδικασία της μάθησης
- καθοδήγηση
- «τι» γνωρίζουν, καταλαβαίνουν ή είναι ικανοί να κάνουν

Η Αξιολόγηση ως Εργαλείο Μάθησης

Η αξιοποίηση εναλλακτικών μεθόδων και εργαλείων αξιολόγησης μπορεί

- να ενθαρρύνει την καθοδηγούμενη από τη διδασκαλία αξιολόγηση
- να καταστήσει την αξιολόγηση μια πολύτιμη μαθησιακή εμπειρία σε συνδυασμό με την αποτίμηση της επίδοσης των μαθητών
- να συνεισφέρει στη μετάβαση από την αξιολόγηση της μάθησης στην αξιολόγηση για τη μάθηση

Τρέχουσες Τάσεις στη Μάθηση (I)

Στέλλα Βοσνιάδου: Πώς μαθαίνουν οι μαθητές

<http://www.ibe.unesco.org/International/Publications/EducationalPractices/prachome.htm>

1. Η μάθηση απαιτεί την **ενεργό** και εποικοδομητική συμμετοχή του μαθητή.
2. Η μάθηση είναι πρωτίστως μια **κοινωνική δραστηριότητα** και η συμμετοχή στην κοινωνική ζωή του σχολείου είναι βασική για να υπάρξει μάθηση.
3. Οι άνθρωποι μαθαίνουν καλύτερα όταν συμμετέχουν σε δραστηριότητες που θεωρούν **χρήσιμες** για την πραγματική ζωή και έχουν σχέση με την κουλτούρα τους.
4. Οι νέες γνώσεις δομούνται πάνω στη βάση των όσων ήδη καταλαβαίνουμε και πιστεύουμε (**προϋπάρχουσες γνώσεις**).
5. Οι αποτελεσματικές και ευέλικτες **στρατηγικές** βοηθούν τους ανθρώπους να καταλαβαίνουν, να σκέφτονται λογικά, να απομνημονεύουν και να λύνουν προβλήματα.

Τρέχουσες Τάσεις στη Μάθηση (II)

6. Οι μαθητές πρέπει να ξέρουν πώς να σχεδιάζουν και να **παρακολουθούν** τη μάθησή τους, πώς να **θέτουν** τους δικούς τους μαθησιακούς στόχους και πώς να **διορθώνουν** τα λάθη τους.
7. Μερικές φορές η προϋπάρχουσα γνώση αποτελεί εμπόδιο για τη μάθηση. Οι μαθητές πρέπει να επιλύουν τις εσωτερικές αντιφάσεις και να **αναδομούν** τις υπάρχουσες γνώσεις όταν χρειάζεται.
8. Η μάθηση είναι καλύτερη όταν το υλικό οργανώνεται γύρω από **γενικές αρχές και εξηγήσεις** αντί να βασίζεται στην απομνημόνευση απομονωμένων στοιχείων και διαδικασιών.
9. Η μάθηση αποκτά μεγαλύτερη σημασία όταν τα μαθήματα έχουν **εφαρμογή** σε καταστάσεις της πραγματικής ζωής.
10. Η μάθηση είναι μια πολύπλοκη γνωσιακή δραστηριότητα που δε χωράει βιασύνη. Απαιτείται σημαντικός **χρόνος** και εξάσκηση για ν' αρχίσει να συγκροτείται η εμπειρογνωμοσύνη σε έναν τομέα.
11. Τα παιδιά μαθαίνουν καλύτερα όταν λαμβάνονται υπόψη οι **ατομικές τους διαφορές**.
12. Η μάθηση επηρεάζεται καθοριστικά από την ύπαρξη **κινήτρων**.

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Μ. Γρηγοριάδου, Α. Γόγουλου, Ε. Γουλή 2015. Μ. Γρηγοριάδου, Α. Γόγουλου, Ε. Γουλή. «Διδακτική της Πληροφορικής. Οργάνωση και Σχεδίαση Μαθήματος». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/DI20>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

